

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 09 12
COM(2012) 510 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Bankų sąjungos kūrimo gairės

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Bankų sąjungos kūrimo gairės

1. ĮŽANGA

Per praėjusius ketverius metus ES ryžtingai sprendė ekonomikos ir finansų krizės sukeltas problemas. Plėtojant ekonominę ir pinigų sąjungą padaryta didelė pažanga, be to, įgyvendinama didelė finansų reformos darbotvarkė ir tuo būdu vykdomi reaguojant į finansų krizę Didžiajame dvidešimtuose priimti įsipareigojimai, siekiant užtikrinti, kad finansų įstaigos ir rinkos būtų stabilesnės, konkurencingesnės ir atsparesnės¹.

Užbaigti ES reguliavimo sistemos reformą – labai svarbu, tačiau to nepakanka norint sėkmingai šalinti didelę grėsmę ekonominės ir pinigų sąjungos finansiniam stabilumui. Būtina imtis tolesnių veiksmų, siekiant šalinti konkrečią riziką, kylančią euro zonoje, kurioje bendri monetariniai įsipareigojimai paskatino aktyvią ekonominę ir finansinę integraciją ir kartu padidino tarpvalstybinio šalutinio poveikio kilus bankų krizei tikimybę, taip pat siekiant nutraukti ryšį tarp valstybių skolos ir bankų skolų ir išeiti iš uždaro rato – ES bankams gelbėti teko panaudoti per 4,5 trln. EUR mokesčių mokėtojų pinigų. Priežiūros institucijų veiklos koordinavimas yra labai svarbus, tačiau, kaip parodė krizė, vien to nepakanka, ypač atsižvelgiant į tai, kad yra įvesta bendra valiuta ir kad sprendimai turi būti priimami bendrai. Be to, svarbu sumažinti vis didėjančią ES bankų sektoriaus rinkų susiskaidymo riziką, nes toks susiskaidymas labai kenkia finansinių paslaugų bendrajai rinkai ir trukdo euro zonos realiojoje ekonomikoje veiksmingai taikyti pinigų politiką.

Todėl Komisija paragino² sukurti bankų sąjungą, kad įgyvendinant ilgalaikę ekonominės ir fiskalinės integracijos viziją būtų užtikrintas tvirtesnis bankų sektoriaus pagrindas ir atkurtas pasitikėjimas euru. Šiuo atžvilgiu labai svarbu bankų priežiūrą perduoti Europos lygmens institucijoms, nes vėliau reikės imtis kitų susijusių veiksmų, tokių kaip bendros indėlių apsaugos sistemos sukūrimas ir integruotas bankų krizių valdymas. Šiai vizijai pritarta 2012 m. birželio 26 d. Europos Vadovų Tarybos, Komisijos, Euro grupės ir Europos Centrinio Banko pirmininkų pranešime³. Imtis susijusių veiksmų Europos Parlamentas rekomendavo, pavyzdžiui, savo 2010 m. liepos mėn. pranešime dėl bankų sektoriaus tarpvalstybinių krizių valdymo⁴. Be to, tai patvirtinta 2012 m. birželio 29 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikime⁵.

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/finances/policy/map_reform_en.htm

² http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/archives/2012/06/20120626_speeches_2_en.htm.

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131201.pdf.

⁴ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl bankų sektoriaus tarpvalstybinių krizių valdymo (2010/2006(INI).

⁵ „Remdamasi 127 straipsnio 6 dalimi Komisija netrukus pateiks pasiūlymus dėl bendro priežiūros mechanizmo. Raginame Tarybą šiuos pasiūlymus kuo skubiau peržiūrėti iki 2012 m. pabaigos. Kai bus sukurtas veiksmingas euro zonos bankų bendras priežiūros mechanizmas, kurį taikant dalyvaus ECB, tai, priėmus įprastą sprendimą, pagal Europos stabilumo mechanizmą bankus bus galima rekapitalizuoti tiesiogiai. Tai būtų pagrįsta reikiamomis sąlygomis, tokiomis kaip valstybės pagalbos taisyklių laikymasis; tos sąlygos turėtų būti taikomos konkrečiai institucijai, sektoriui arba visam ūkiui ir turėtų

Jei bus užtikrinta, kad euro zonos bankų priežiūra ir pertvarkymas atitiktų aukštus standartus, piliečiai ir rinkos bus tikri, kad visiems bankams bus nuosekliai taikomas bendras aukšto lygio rizikos ribojimo reguliavimas. Jeigu bankams ateityje kiltų sunkumų, visuomenei turi būti aišku, kad problemų turintys bankai bus restruktūrizuoti arba uždaryti kiek įmanoma sumažinant našą mokesčių mokėtojams. Tokia būsima sistema padės užtikrinti būtiną pasitikėjimą tarp valstybių narių; tai yra išankstinė sąlyga norint priimti bendras finansines priemones, kad būtų apsaugoti indėlininkai ir paremtas tvarkingas žlungančių bankų pertvarkymas.

Šis komunikatas pridedamas prie dviejų teisės aktų pasiūlymų, kuriais atitinkamai siūloma nustatyti bendrą priežiūros mechanizmą, Europos Centriniam Bankui pavedant specialias užduotis, susijusias su kredito įstaigų rizikos ribojimo priežiūros politika, ir pritaikyti Reglamentą, kuriuo įsteigiama Europos bankininkystės institucija (EBI)⁶. Šie teisės aktų pasiūlymai – pirmas svarbus žingsnis, kuris leis, be kita ko, padidinti euro zonos finansinį stabilumą ir pasitikėjimą. Šiame komunikate pateikiamas bendro priežiūros mechanizmo kontekstas ir nurodoma tolesnė bankų sąjungos kūrimo veikla, vykdytina priėmus šiuos pasiūlymus.

2. BANKŲ SĄJUNGA IR BENDROJI RINKA

Finansinių paslaugų bendroji rinka remiasi bendromis taisyklėmis, kuriomis užtikrinama, kad bankams ir kitoms finansų įstaigoms, kurios pagal Sutartį turi įsisteigimo ir laisvo paslaugų teikimo teises, visoje ES taikomos lygiavertės taisyklės ir tinkama priežiūra.

Bankų sąjungos sukūrimas turi nepakenkti bendrosios rinkos vieningumui ir vientisumui, nes tai – vienas iš didžiausių Europos integracijos laimėjimų. Bankų sąjunga priklauso nuo šiuo metu vykdomos bendrosios rinkos esminės reguliavimo reformos programos (toliau – bendrų taisyklių) užbaigimo.

Todėl bendroji rinka ir bankų sąjunga – vienas kitą stiprinantys procesai. Bendrosios rinkos stiprinimo veikla turi būti tęsiama visose srityse, kurioms taikomi Komisijos pasiūlymai.

Be to, konkrečiai bankų sąjungai trijose svarbiose srityse ta veikla turėtų būti paspartinta, o teisės aktų leidėjų susitarimas dėl atitinkamų pasiūlymų turėtų būti pasiektas iki 2012 m. pabaigos.

- Pateiktas pasiūlymas, kad bankams būtų taikomi griežtesni rizikos ribojimo reikalavimai. Savo pasiūlymais dėl bankų kapitalo poreikio (Ketvirtuoju teisės aktų dėl kapitalo poreikio rinkiniu)⁷ Komisija inicijavo naujų bankų kapitalo ir likvidumo pasaulinių standartų įgyvendinimo procesą. Bendro priežiūros mechanizmo sukūrimas neturėtų lemti esminių siūlomo reglamento ir direktyvos pokyčių, nors, siekiant atsižvelgti į naujas aplinkybes, tam tikrose srityse tam tikras pritaikymas bus būtinas. Paskutiniuose derybų dėl Ketvirtosios teisės aktų dėl kapitalo poreikio rinkinio etapuose Komisija ypač sieks užtikrinti, kad tekstai, dėl kurių susitarta, būtų techniškai suderinami su siūlomu reglamentu, kuriuo nustatomas bendras priežiūros

---

būti   nustatytos   sudarius   susitarimo   memorandumą.“
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131359.pdf.

⁶ Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010.

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/regcapital/new_proposals_en.htm

mechanizmas, ir šiuo klausimu bendradarbiaus su Europos Parlamentu ir Taryba. Be kita ko, bus siekiama užtikrinti, kad Ketvirtojo teisės aktų dėl kapitalo poreikio rinkinio siūlomos direktyvos visos nuostatos būtų tinkamos taikyti nacionaliniu lygmeniu ir kad jas galėtų taikyti Europos Centrinis Bankas (ECB).

- Nuo 2010 m. gruodžio 31 d. jau nustatyta suderinta nacionalinių indėlių garantijų sistemų garantuojama suma – 100 000 EUR vienam indėlininkui vienoje įstaigoje. 2010 m. liepos mėn. Komisija pasiūlė⁸ žengti toliau – suderinti ir supaprastinti indėlių apsaugą, užtikrinti greitesnį išmokėjimą ir geresnį finansavimą, visų pirma užtikrinti indėlių garantijų sistemų *ex ante* finansavimą bankų įnašais ir, nustačius tam tikras ribas, taikyti privalomą skolinimosi tarp nacionalinių sistemų priemonę.
- 2012 m. birželio 6 d. Komisijos priimtas pasiūlymas dėl krizės paveiktų bankų gaivinimo ir pertvarkymo priemonių⁹ yra paskutinė iš keleto siūlomų priemonių, kuriomis siekiama stiprinti Europos bankų sektorių ir išvengti būsimų finansų krizių neigiamo šalutinio poveikio, įskaitant neigiamą poveikį indėlininkams ir mokesčių mokėtojams. Siekiant išsaugoti finansinį stabilumą ir užtikrinti, kad bankų akcininkai ir kreditoriai prisiimtų tinkamą bankų nuostolių ir rekapitalizavimo išlaidų dalį, Komisija pasiūlė bendrą taisyklių ir įgaliojimų sistemą. Tai padės valstybėms narėms išvengti bankų krizių, o jei tokių krizių vis dėlto kiltų – jas valdyti nuosekliau ir veiksmingiau. Būtų reikalaujama, kad valstybės narės sukurtų *ex ante* pertvarkymo fondą, kuris būtų sudarytas iš bankų įnašų; be to, numatoma privaloma skolinimosi tarp nacionalinių sistemų priemonė, taip pat ir šiuo atveju nustatant aiškas ribas.

Todėl šios taisyklės visoje bendrojoje rinkoje bus bendras pagrindas, kuriuo bus galima remtis rengiant bankų sąjungos pasiūlymus. Bendros taisyklės yra būtinos siekiant užtikrinti ES finansinių paslaugų vidaus rinkos stabilumą ir vientisumą. Jas nustačius užtikrinamas bendras pagrindas, kuris leidžia pereiti prie bankų sąjungos nesukeliant jokio pavojaus, kad bus suskaidyta bendroji rinka. Todėl labai svarbu, kad iki metų pabaigos teisės aktų leidėjai neatidėliodami imtųsi veiksmų, kad būtų įgyvendintos neužbaigtos reformos kapitalo poreikio, indėlių garantijų sistemų ir bankų pertvarkymo srityse.

Be to, šios taisyklės turi būti vienodai taikomos visoje Sąjungoje, užtikrinant nuoseklų ir darnią nacionalinių priežiūros institucijų ir Europos Centrinio Banko vykdomą kredito įstaigų priežiūrą. Siekiant to tikslo Europos bankininkystės institucijai tenka labai svarbus vaidmuo, atliekamas, be kita ko, pasinaudojant jos steigimo reglamente pateiktomis priemonėmis ir įgaliojimais (tokiose srityse kaip Sąjungos teisės pažeidimai, tarpininkavimas, įpareigojantys techniniai standartai, gairės ir rekomendacijos). Todėl labai svarbu, kad EBI visapusiškai atliktų savo vaidmenį, susijusį su bendros teisinės sistemos ir priežiūros principų kūrimu visoje Sąjungoje.

Be to, siekiant išvengti skirtumų tarp euro zonos ir likusių ES valstybių narių, turėtų būti ne tik nustatytos bendros taisyklės, bet ir užtikrinta vienoda priežiūra. Kadangi valstybės narės, kurioms taikomas bendras priežiūros mechanizmas, ir kitos valstybės narės taiko skirtingus priežiūros vadovus ir priežiūros metodus, kyla bendrosios rinkos susiskaidymo pavojus, nes bankai išnaudodami tokius skirtumus gali imtis reguliuojamojo arbitražo. EBI turėtų parengti bendrą priežiūros vadovą, kuriuo būtų papildytos bendros taisyklės.

⁸ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/guarantee/200914_en.pdf

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/crisis_management/index_en.htm

Bet kokios ECB priimtose priemonės, – pvz., kuriomis siekiama išsamiau nurodyti, kaip rizikos ribojimo priežiūra vykdoma atsižvelgiant į konkrečią priežiūros struktūrą, sukurtą taikant bendrą priežiūros mechanizmą, – turi būti suderinamos su bendromis taisyklėmis, įskaitant techninius standartus, išdėstytus Europos Komisijos priimtuose deleguotuosiuose aktuose. Be to, reikėtų pabrėžti, kad šiandienos pasiūlymu išsaugomas dabartinis buveinės ir priimančiųjų valstybių narių santykis, taip pat ir dalyvavimo priežiūros institucijų kolegijose klausimu.

Bendro priežiūros mechanizmo faktinis poveikis ir taikymo padariniai EBI veiklai bus papildomai išnagrinėti būsimoje Europos priežiūros institucijų veiklos apžvalgoje, kurią Komisija pateiks iki 2014 m. sausio 2 d.¹⁰ Atsižvelgiant į tai, be kita ko, Komisija įvertins, ar būtina plėsti EBI vaidmenį, susijusį su testavimu nepalankiausiomis sąlygomis, siekiant užtikrinti, kad EBI per daug nepriklausytų nuo institucijų, kompetentingų vertinti realų visos Sąjungos bankų sektoriaus atsparumą, informacijos ir indėlio.

Kartu Komisija, siekdama didinti finansinį stabilumą ir užtikrinti vienodas veiklos sąlygas ES bankininkystės paslaugų bendrojoje rinkoje, toliau kontroliuos valstybės pagalbą ir ekonomikos koregavimo pagalbos sąlygų vykdymą.

Pagrindiniai veiksmai

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą iki 2012 m. pabaigos pasiekti susitarimą dėl:

- i) Ketvirtąjį teisės aktų dėl kapitalo poreikio rinkinio pasiūlymą, kad juos būtų galima taikyti visoje bendrojoje rinkoje pagal bendrą priežiūros mechanizmą;*
- ii) Komisijos pateikto Direktyvos dėl indėlių garantijų sistemų pasiūlymo;*
- iii) Direktyvos dėl bankų gaivinimo ir pertvarkymo pasiūlymo.*

3. BANKŲ SĄJUNGOS SUKŪRIMAS

Kaip nurodė Komisija¹¹ prieš 2012 m. birželio mėn. surengtą Europos Vadovų Tarybą ir kaip nurodyta 2012 m. birželio 26 d. Europos Vadovų Tarybos, Komisijos, Euro grupės ir Europos Centrinio Banko pirmininkų pranešime¹², norint įgyvendinti bankų sąjungą reikės imtis tolesnių veiksmų, siekiant sukurti bendrą priežiūros mechanizmą, bendrą indėlių garantijų sistemą ir integruotą krizių valdymo sistemą. Bendro priežiūros mechanizmo sukūrimas – svarbus ir reikšmingas pirmas žingsnis.

3.1. Bendras priežiūros mechanizmas

Šiandien Komisijos siūlomas bendras priežiūros mechanizmas grindžiamas euro zonos valstybėse narėse įsteigtų bankų specialiųjų pagrindinių priežiūros užduočių perdavimu Europos

¹⁰ Pagal reglamentų, kuriais sukuriamos Europos priežiūros institucijos [Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, Reglamentas (ES) Nr. 1094/2010 ir Reglamentas (ES) Nr. 1095/2010], 81 straipsnį.

¹¹ http://ec.europa.eu/europe2020/banking-union/index_en.htm

¹² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131201.pdf.

lygmens institucijoms. ECB ir toliau teks didžiausia atsakomybė, o savo užduotis jis vykdys pagal bendrą priežiūros mechanizmą, kurio dalyviai bus ECB ir nacionalinės priežiūros institucijos. Ši struktūra užtikrins griežtą ir nuoseklią priežiūrą visoje euro zonoje; kartu bus visapusiškai naudojamosi nacionalinių priežiūros institucijų vietos ir specialiaja patirtimi ir žiniomis. Tuo būdu bus užtikrinta, kad taikant priežiūrą būtų labai atidžiai atsižvelgiama į visas finansiniam stabilumui svarbias nacionalines ir vietos sąlygas. Komisija taip pat siūlo mechanizmą, kuris leistų euro neįsivedusioms, tačiau bendroje priežiūros sistemoje norinčioms dalyvauti valstybėms narėms glaudžiai bendradarbiauti su ECB.

Taikant bendrą priežiūros mechanizmą ECB bus atsakingas už visų bankų sąjungos bankų priežiūrą ir jiems taikys visoje bendrojoje rinkoje taikytinas bendras taisykles. Kaip rodo pastarojo meto patirtis, sunkumai, netgi palyginti mažuose bankuose, gali turėti didelį neigiamą poveikį valstybių narių finansiniam stabilumui. Todėl ECB iš pat pradžių bus įgaliotas savo nuožiūra perimti bet kurio euro zonos banko priežiūrą, ypač jei bankas gauna viešojo sektoriaus paramą. Visų kitų bankų atžvilgiu ECB priežiūra bus įdiegta palaipsniui – nuo 2013 m. liepos 1 d. ji bus pradėta taikyti didžiausios sisteminės svarbos Europos bankams, o nuo 2014 m. sausio 1 d. – visiems kitiems bankams. Todėl nuo 2014 m. sausio 1 d. Europos lygmens priežiūra bus taikoma visiems euro zonos bankams.

ECB bus pavestos pagrindinės specialios priežiūros užduotys, kurias būtina įgyvendinti, kad būtų nustatomi pavojai, dėl kurių kyla grėsmė bankų gyvybingumui. Europos Centrinis Bankas bus įgaliotas reikalauti, kad bankai imtųsi būtinų taisyklių veiksmų. ECB, *inter alia*, bus ta institucija, kuri yra kompetentinga suteikti veiklos leidimus kredito įstaigoms, įvertinti akcijų paketus, užtikrinti, kad būtų laikomasi minimalaus kapitalo poreikio reikalavimų, užtikrinti vidaus kapitalo pakankumą atsižvelgiant į kredito įstaigos rizikos profilį (vadinamosios 2 ramsčio priemonės), vykdyti konsoliduotą priežiūrą ir priežiūros užduotis finansinių konglomeratų atžvilgiu. Be to, ECB užtikrins atitiktį sverto principo ir likvidumo nuostatoms, taikys kapitalo rezervų taisykles ir kartu su bankų pertvarkymo institucijomis vykdys ankstyvosios intervencijos priemones, kai bankas pažeidžia arba gali netrukus pažeisti teisės aktais nustatytus kapitalo poreikio reikalavimus.

Europos Centriniam Bankui bus suteikti reikiami tyrimo ir priežiūros įgaliojimai jo užduotims vykdyti. Aktyvus nacionalinių priežiūros institucijų dalyvavimas taikant bendrą priežiūros mechanizmą yra numatytas siekiant užtikrinti, kad priežiūros sprendimai būtų parengiami ir įgyvendinami sklandžiai ir veiksmingai, taip pat užtikrinti reikiamą vietos ir Europos lygmens klausimų koordinavimą ir su jais susijusios informacijos srautą, taip siekiant visos Sąjungos ir jos valstybių narių finansinio stabilumo.

Visas užduotis, kurių vykdymas nebus aiškiai pavestas ECB, ir toliau vykdys nacionalinės priežiūros institucijos. Pavyzdžiui, nacionalinės priežiūros institucijos ir toliau bus atsakingos už vartotojų apsaugą ir kovą su pinigų plovimu, taip pat už trečiųjų šalių kredito įstaigų, valstybėje narėje steigiančių filialus arba teikiančių tarpvalstybines paslaugas, priežiūrą.

ECB privalo vykdyti savo naujas priežiūros funkcijas visiškai nepriklausomai, tačiau kartu jis turi būti visiškai atskaitingas už savo veiksmus. Siekiant užtikrinti demokratinį teisėtumą, Komisijos pasiūlyme numatyti griežti saugikliai, kuriais užtikrinama atskaitomybė, visų pirma Europos Parlamentui ir Tarybai. Be to, siekiant aiškiai atskirti pinigų politiką ir priežiūrą, pasiūlymu nustatoma keletas organizacinių principų. Tuo būdu bus sušvelnintas galimas konfliktas tarp dviejų skirtingų politikos tikslų, kartu suteikiant galimybę visapusiškai pasinaudoti jų sąveika. Todėl visus parengiamuosius veiksmus ir politikos diegimo priemones

vykdys pinigų politikos funkcijų neturintys subjektai ir administraciniai padaliniai priežiūros taryboje, kuri tuo tikslu sudaryta Europos Centriniam Banke.

Siūlomais EBI reglamento pakeitimais bus užtikrinta, kad EBI ir toliau galėtų veiksmingai vykdyti savo misiją visų valstybių narių atžvilgiu. Be kita ko, EBI naudosis savo įgaliojimais ir vykdys užduotis ir ECB atžvilgiu. EBI balsavimo tvarka bus pritaikyta siekiant užtikrinti, kad EBI sprendimų priėmimo struktūra liktų darni ir veiksminga; taip bus atspindėta bendrame priežiūros mechanizme dalyvaujančių ir nedalyvaujančių valstybių narių kompetentingų institucijų pozicija ir visiškai išsaugotas bendrosios rinkos vientisumas. Balsavimo tvarkos pakeitimai skirti toms sritims, kuriose EBI, kovodama su teisės pažeidimais ir spręsdama nesutarimus, priima įpareigojančius sprendimus dėl bendrų taisyklių taikymo. Laikoma, kad kitose srityse taikomų procedūrinių apsaugos priemonių pakanka, kad tose srityse būtų priimami darnūs ir veiksmingi sprendimai. Pavyzdžiui, techninių standartų projektai pateikiami Komisijai priimti, tačiau Komisija gali nuspręsti jų nepatvirtinti arba juos pakeisti, ypač jeigu jie nevysiškai atitinka esminius finansinių paslaugų vidaus rinkos principus. Reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas 1093/2010, projekte pateikta tikslinio persvarstymo nuostata, siekiant atsižvelgti, be kita ko, į bet kokius poslinkius tam tikrose valstybėse narėse, kurios yra įsivedusios eurą arba kurių kompetentingos institucijos ėmė glaudžiai bendradarbiauti, taip pat įvertinti, ar atsižvelgiant į tokius poslinkius kokie nors papildomi tokių nuostatų pakeitimai yra būtini, kad EBI sprendimai būtų priimami finansinių paslaugų vidaus rinkos išsaugojimo ir stiprinimo tikslais.

Pagrindiniai veiksmai

Komisija ragina:

i) Tarybą, atsižvelgiant į Europos Parlamento nuomonę, kuo skubiau apsvarstyti ir priimti Tarybos reglamento, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su kredito įstaigų rizikos ribojimo priežiūros politika, pasiūlymą;

ii) Europos Parlamentą ir Tarybą kuo skubiau apsvarstyti ir priimti pasiūlymą, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos bankininkystės institucija.

Susitarimas dėl šių dviejų pasiūlymų turėtų būti pasiektas iki 2012 m. pabaigos.

3.2. Tolesni bankų krizių valdymo veiksmai

Pasaulinė finansinė integracija ir ES bendrosios rinkos sukūrimas lėmė tai, kad kai kurių valstybių narių bankų sektoriaus dydis daug kartų pranoko nacionalinio BVP dydį, todėl tam tikros įstaigos tapo per didelės, kad joms būtų leista žlugti ir kad jas būtų galima išgelbėti nacionaliniu lygmeniu. Antra vertus, patirtis rodo, kad net palyginti mažų bankų įsipareigojimų nevykdymas gali padaryti sisteminę žalą tarpvalstybiniu mastu. Be to, masinis indėlių atsiėmimas keliose valstybėse gali labai susilpninti nacionalines bankų sistemas, dar labiau pabloginti fiskalinę valstybės būklę ir padidinti jų abiejų finansavimo problemas.

Griežtesnė priežiūra bankų sąjungoje padės didinti bankų atsparumą. Tačiau jei krizė vis dėlto kiltų, būtina užtikrinti, kad įstaigas būtų galima tvarkingai pertvarkyti ir kad indėlininkams būtų užtikrinta, kad jų indėliai bus saugūs.

Atsižvelgdama į tai Komisija pabrėžė¹³, kad kuriant bankų sąjungą turėtų būti užtikrintas labiau centralizuotas bankų krizių valdymas. Europos Parlamentas taip pat paragino daryti pažangą šioje srityje. Be to, nuoroda į tai, kad būtina sukurti „bendrus bankų pertvarkymo mechanizmus ir garantuoti klientų indėlius“, pateikta 2012 m. birželio 26 d. Europos Vadovų Tarybos, Komisijos, Euro grupės ir Europos Centrinio Banko pirmininkų pranešime¹⁴.

Todėl Komisija ketina pateikti pasiūlymą dėl bendro bankų pertvarkymo mechanizmo, kurį taikant būtų pertvarkomi bankai ir koordinuojamas, be kita ko, pertvarkymo priemonių taikymas bankams bankų sąjungoje. Atsižvelgiant į tai, kad kilus bankų krizei būtina užtikrinti veiksmų spartą ir patikimumą, toks mechanizmas būtų veiksmingesnis nei nacionalinių bankų pertvarkymo institucijų tinklas, ypač tais atvejais, kai įsipareigojimai nebevykdomi tarpvalstybiniu mastu. Taip būtų prisidėta prie bendro priežiūros mechanizmo sukūrimo. Be to, taip būtų užtikrinta didelė masto ekonomija ir išvengta neigiamų išorinių veiksmų, kurių gali susidaryti, jei sprendimai priimami tik nacionaliniu lygmeniu. Sprendimai būtų priimami pagal bankų pertvarkymo principus, išdėstytus bendrose taisyklėse, kurios dera su tarptautine geriausia praktika ir visiškai atitinka Sąjungos valstybės pagalbos taisykles. Akcininkai ir kreditoriai, be kita ko, turėtų prisiimti bankų pertvarkymo išlaidas iki tol, kai bus gautas koks nors išorės finansavimas, o vietoj mokesčių mokėtojų lėšų naudojimo reikėtų rasti privačiojo sektoriaus sprendimų.

Remiantis bendro bankų pertvarkymo mechanizmo veikimo įvertinimu, tas mechanizmas galėtų būti taikomas bendro bankų sektoriaus krizinių situacijų valdymo ir bankų pertvarkymo priemonių koordinavimo papildomoms užduotims vykdyti, kaip nurodyta 2012 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos, Komisijos, Euro grupės ir Europos Centrinio Banko pirmininkų pranešime.

Pagrindiniai veiksmai

Kai susitarimas dėl jau pateiktų indėlių garantijų sistemų ir bankų gaivinimo ir pertvarkymo pasiūlymų bus pasiektas, Komisija numato pasiūlyti bendrą bankų pertvarkymo mechanizmą, kurį taikant būtų pertvarkomi bankai ir koordinuojamas pertvarkymo priemonių taikymas bankams bankų sąjungoje.

4. TOLESNI VEIKSMAI

Europos Sąjunga turi reikiamų priemonių dabartinėms problemoms spręsti ir bankų sąjungai sukurti – tai būtų labai svarbus žingsnis kuriant visavertę ekonominę ir pinigų sąjungą.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą:

¹³ http://ec.europa.eu/europe2020/banking-union/index_en.htm

¹⁴ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131201.pdf.

- visapusiškai paremti bankų sąjungą ir patvirtinti šiame komunikate aprašytas veiklos kryptis ir gaires;
- teisėkūros procese aiškią pirmenybę suteikti būtiniams bankų sąjungos kūrimo veiksams;
- kuo greičiau ir bet kuriuo atveju iki metų pabaigos užbaigti pateiktus pasiūlymus, susijusius su:
  - indėlių garantijų sistemomis;
  - galimybe verstis kredito įstaigų veikla ir su kredito įstaigų ir investicinių įmonių rizikos ribojimo priežiūra (Direktyva dėl kapitalo poreikio);
  - kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms taikomais rizikos ribojimo reikalavimais (Reglamentu dėl kapitalo poreikio);
  - kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema;
  - tam tikrų užduočių, susijusių su kredito įstaigų rizikos ribojimo priežiūra, pavedimu Europos Centriniam Bankui;
  - tam tikrų EBI reglamento nuostatų keitimu.

Atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos ir euro zonos valstybių ir vyriausybių vadovų birželio mėn. pabaigoje suteiktą įgaliojimą, Komisija greitai ir atsakingai ėmėsi veiksmų ir priėmė šį komunikatą bei susijusius teisės aktų pasiūlymus. Dabar kitos institucijos turi padaryti tai, kas nuo jų priklauso, kad bendras priežiūros mechanizmas būtų sukurtas iki 2013 m. sausio 1 d.